"આત્મનિર્ભર ભારત આજે 130 કરોડ ભારતીયો માટે મંત્ર બની ચૂક્યો છે"

નરેન્દ્ર મોદી
વડા પ્રધાન

सत्यमेव जयते
ભારત સરકાર

सत्यमेव जयते
ભારત સરકાર

વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલયની ઉપલબ્ધિઓ

ડિસેમ્બર 2020

વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલયની ઉપલબ્ધિઓ

કોવિડ–19 દરમિયાન નિકાસકારો અને એમએસએમઈ માટે રાહત

વિદેશ વેપાર નીતિને 31 માર્ચ, 2021 સુધી લંબાવવામાં આવી

એડવાન્સ ઑથોરાઈઝેન્સની વૈધતા 6 મહિના માટે વધારવામાં આવી

ઑનલાઈન **એક્સપોર્ટ લાઈસન્સ અરજી** કરવાની પ્રક્રિયામાં સુધારો કરવામાં આવ્યો

કિંમત બાબતે સંવેદનશીલ વસ્તુઓ જેવી કે કાંદા, કાજુ અને પામ ઑઈલની આયાત અને નિકાસનાનિયમન માટે સમયોચિત ઉપાયો

કોવિડ-19 હેલ્પડેસ્ક

એક્સપોર્ટ ઑબ્લિગેશન પીરિયડ 6 મહિના માટે વધારવામાં આવ્યો

3 લાખ કરોડ રૂપિયાની જોગવાઈ ધરાવતીઈમર્જન્સી ક્રેડિટ લાઈન ગૅરંટી સ્કીમ (ઈસીએલજીએસ), એમએસએમઈ માટે 100% ક્રેડિટ ગૅરંટી અને કોલેટ્રલ ફ્રી ઑટોમેટિક લોન છે

એમએસએમઈમાં ઈક્વિટી ઈન્ફ્યૂઝન માટે ફંડ ઑફ ફંડ્સ અને રાહત દરના ઋણ મારફત ખેડૂતોને અતિરિક્ત સહાયતા

ફેરિયાઓ માટે ઋણ (ક્રેડિટ) સુવિધા (પીએમ સ્વનિધિ)

આત્મનિર્ભર ભારતઃ વિપદાને અવસરમાં બદલવી

57,600 વેન્ટીલેટરનું નિર્માણ માત્ર ત્રણ મહિનામાં કર્યું, જ્યારે કોવિડ પહેલા ઘરેલુ સ્તરે લગભગ કોઈ વેન્ટીલેટર નહોતા બનતા

4 4 ગણી વૃદ્ધિ સેનિટાઈઝર ઉત્પાદનમાં, 200 ડિસ્ટિલરી અને 1,000 નિર્માતાઓ દ્વારા

5 5 લાખ પ્રતિ દિવસનીપીપીઈ ઉત્પાદન ક્ષમતા

વસુધૈવ કુટુંબકમઃ માનવતાની સેવા

માનવતાના ધોરણે **120 દેશોને** દવાની બાબતમાં છૂટ આપવામાં આવી

'મેક ઈન ઈન્ડિયા'ને પ્રોત્સાહન આપવા પીપીઈ મેડિકલ કવરઑલ, સર્જિકલ માસ્ક, મેડિકલ ગોગલ્સ અને સેનિટાઈઝરની નિકાસને મંજૂરી આપી

MAKE IN INDIA

લોકલ થી ગ્લોબલ તરફ

ભારતને વિશ્વ અગ્રણી બનાવવા 24 લક્ષિત ઉપ-ક્ષેત્રો

વિશેષજ્ઞો અને ઉદ્યોગ હિતધારકો સાથે સલાહસૂચન દ્વારા ઓળખવામાં આવ્યાં

ઘરેલૂ ક્ષમતાઓ વિકસાવવી

સુગમતા અને નીતિગત સમાધાનોના માધ્યમથી વૈશ્વિક નિકાસમાં હિસ્સેદારી વધારવી અને રોજગાર નિર્માણ કરવા

$526 બિલિયન 2019–20માં કુલ નિકાસ (સેવા અને વસ્તુઓ), અડધો ટ્રિલિયનથી વધુ

$3.6 બિલિયન મૂલ્યના મસાલાની નિકાસ 2019–20માં અત્યાર સુધીના સર્વોચ્ચ સ્તર પર

100 આદિવાસી ઉત્પાદનોને પ્રોત્સાહન માટે ઓળખવામાં આવ્યાં

500 જિલ્લાઓ માટે નિકાસ ક્ષમતા ધરાવતા અનોખા ઉત્પાદનોની ઓળખ કરવામાં આવી

ઘરેલૂ ઉદ્યોગ માટે સમાન અવસર ક્ષેત્ર

- **સ્પેશિયલ ઈકોનૉમિક ઝોન** (SEZ) કાયદો અને નિયમોમાં સુધારાઓ કરવામાં આવ્યાં
- આશરે ડૉલર **47 બિલિયનનું** આયાત મૂલ્ય ધરાવતા ફોકસ પ્રોડક્ટ્સ પર **ટેકનિકલ રેગ્યુલેશન્સ (TRs)** – જેથી નબળી ગુણવત્તા ધરાવતા અને હાનિકારક ઉત્પાદનો બજારમાં પ્રવેશ ન કરે એ સુનિશ્ચિત કરી શકાય
- **173** વસ્તુઓ પર કસ્ટમ્સ ડ્યુટી વધારવામાં આવી. **44** વસ્તુઓની આયાત પ્રતિબંધિત/સીમિત કરવામાં આવી
- **ત્વરિત રાહત પ્રદાન કરવા કાર્યદક્ષતા અને કાર્યક્ષમતામાં સુધારોઃ** એન્ટી ડમ્પિંગ તપાસ આરંભ કરવા સરેરાશ સમય ઘટાડીને 33 દિવસ કરવામાં આવ્યો
- અરજી દાખલ કરવામાં ઘરેલૂ ઉદ્યોગ, ખાસ કરીને **એમએસએમઈની** સહાયતા માટે હેલ્પડેસ્ક

ઉત્તરપૂર્વીય અને હિમાલયન રાજ્યોમાં ઉદ્યોગોને આધાર.

- બજેટ સહાયતા યોજના અંતર્ગત 2019–20 માં જમ્મુ–કાશ્મીર, ઉત્તરાખંડ, હિમાચલ પ્રદેશ અને સિક્કિમ સહિત ઉત્તરપૂર્વીય રાજ્યો / કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં સ્થિત **ઔદ્યોગિક એકમોને ₹2,130 કરોડ ફાળવવામાં આવ્યાં**
- હિમાલયન રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો માટે **વિશેષ પૅકેજ યોજના અંતર્ગત ₹578 કરોડ** ફાળવવામાં આવ્યાં
- કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ જમ્મુ અને કાશ્મીર તેમ જ લદાખ માટે **નવી ઔદ્યોગિક વિકાસ યોજના (આઈડીએસ)ને** તારીખ 31 માર્ચ, 2021 સુધી વધારવામાં આવી

ભારતને મળ્યું વૈશ્વિક ઉત્પાદન નકશા પર સ્થાન

દિલ્હી-મુંબઈ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પ્રોજેક્ટ (ડીએમઆઈસી) અંતર્ગત, ટ્રંક ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર કાર્ય 4 ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રોમાં પૂર્ણ થવા પર છે, ધોલેરા ઔદ્યોગિક સિટી, ગુજરાત; શેંદ્રા–બિડકિન ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર, મહારાષ્ટ્ર; ઈન્ટીગ્રેટેડ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ ટાઉનશિપ, ગ્રેટર નોઈડા, ઉત્તર પ્રદેશ; આઈઆઈટી વિક્રમ ઉદ્યોગપુરી, મધ્ય પ્રદેશ

લૉજિસ્ટિક્સ ડેટા બૅન્ક પ્રોજેક્ટ બધાં જ અગ્રણી કંટેનર હેન્ડલિંગ પોર્ટ પર સફળતાપૂર્વક અમલી કરવામાં આવ્યો

રોકાણકારોનેમેન્યુફેક્ચરિંગ અને અન્ય ઉદ્યોગો સ્થાપવા આકર્ષિત કરવા માટે જીઆઈએસ યુક્ત **લૅન્ડ બૅન્ક** પોર્ટલની શરૂઆત

માનનીય વડાપ્રધાને **શેંદ્રા ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર** રાષ્ટ્રને સમર્પિત કર્યું 7 સપ્ટેંબર, 2019 ના રોજ

વ્યાપારિક વાટાઘાટોમાં ભારત અગ્રણી

ભારતે ક્ષેત્રીય વ્યાપક આર્થિક ભાગીદારી (આરસીઈપી) માં સફળતાપૂર્વક પોતાનો પક્ષ રાખ્યો

ભારત-અમેરિકા વ્યાપાર ચર્ચા માં સારી પ્રગતિ

આપણી નિકાસને સુવિધાજનક બનાવવા ભારતીય નિકાસ પર લાગુ વિભિન્ન **નૉન-ટેરિફ અવરોધ** બાબતે નિયમિત હસ્તક્ષેપ

ભારતે એફટીએની સમીક્ષા માટેઅભ્યાસ શરૂ કરવા આસિયાનમાં પહેલા જ કરાર કરી લીધો છે – આ ભારતીય નિકાસ અને મેક–ઈન–ઈન્ડિયાને પ્રોત્સાહિત કરવામાં સહાયક બનશે

એફડીઆઈ ઈનફ્લોમાં વધારો.

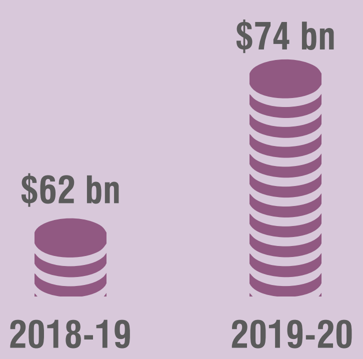

FDI માં
લગભગ 20% વૃદ્ધિ.

કોવિડ–19 છતા, એફડીઆઈ રોકાણોમાં 2020–21માં 11% વૃદ્ધિ જોવા મળી, જે એપ્રિલ થી સપ્ટેંબર 2020 દરમિયાન **ડૉલર 38.9 બિલિયન** હતી જે ગયા વર્ષે આ જ મુદત માટે ડૉલર 36.1 બિલિયન હતી

કોલસાનું ઉત્ખનન અને કૉન્ટ્રાક્ટ મૅન્યુફેક્ચરિંગમાં **100%** એફડીઆઈને મંજૂરી

સિંગલ બ્રાન્ડ રિટેલ ટ્રેડિંગ (એસબીઆરટી) માં લવચિકતા અને સરળ કાર્યસંચાલન

અવસરવાદી ટેકઑવર્સ / અધિગ્રહણથી ભારતીય કંપનીયોની સુરક્ષા માટે **એફડીઆઈ નીતિમાં** સુધારો કરવામાં આવ્યો

ઈઝ ઑફ ડુઈંગ બિઝનેસને પ્રોત્સાહન

વિશ્વ બૅન્કના ડુઈંગ બિઝનેસ 2020 રિપૉર્ટમાં ટોચના 10 સુધારકોમાં

ભારતે 10 માંથી **7 સંકેતકોમાં પોતાના ક્રમમાં** સુધાર કર્યો છે

ભારત સતત ત્રીજી વાર ટોચના 10 સુધારકર્તાઓ માંથી એક છે અને છેલ્લા 3 વર્ષમાં **67 સ્થાનનો** સુધાર કર્યો

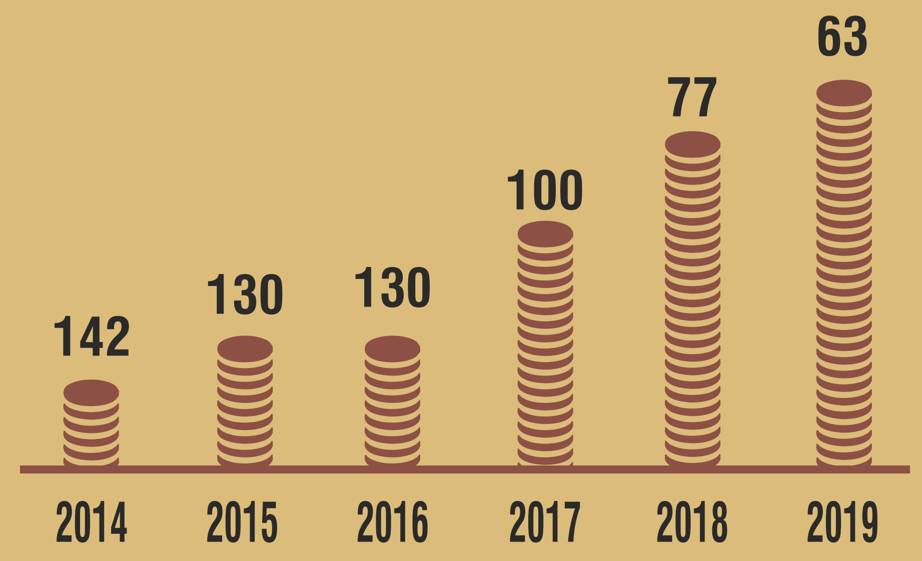

વર્ષ 2019 માટે બિઝનેસ રીફોર્મ એક્શન પ્લાનના અમલ આધારે રાજ્યોના રેકિંગની ઘોષણા કરવામાં આવી

આ દરેક રાજ્યમાં રોકાણ આકર્ષવા, સ્વસ્થ પ્રતિસ્પર્ધા અને ઈઝ ઑફ ડુઈંગ બિઝનેસને વધારવામાં સહાયક બનશે

પેટ્રોલીયમ અને વિસ્ફોટક સુરક્ષા સંગઠન (પેસો) ના માધ્યમથી પેપરલેસ લાઈસન્સિંગ પ્રક્રિયા

ત્રીજા પક્ષકારનું નિરીક્ષણ સરકારી નિરીક્ષણોને અનુરૂપ

ઈન્વેસ્ટમેંટ **ક્લીયરન્સ સેલની** સ્થાપનાની દિશામાં કાર્યરત

વ્યવસાય સંચાલન શરૂ કરવા માટે જરૂરી બધી જ કેન્દ્રીય અને રાજ્ય મંજૂરી મેળવવા માટે વન–સ્ટૉપ ડિજિટલ પ્લેટફોર્મ

930 ફોર્મ્સ (પત્રકો) અને ક્લીઅરન્સીસ (મંજૂરી)ની ઓળખ કરવામાં આવી

સરકારી ખરીદીમાં મેક–ઈન–ઈન્ડિયાને પ્રોત્સાહન

₹200 કરોડથી ઓછી ખરીદી માટે ગ્લોબલ ટેન્ડરની કોઈ પૂછપરછ નહીં

50%થી વધુની સ્થાનિય સામગ્રી સાથે સ્થાનિય આપૂર્તિકર્તાઓને પ્રાથમિકતા

ભેદભાવપૂર્ણ અને પ્રતિબંધાત્મક સ્થિતિઓને લીધે **₹.40,000 કરોડ** મૂલ્યના ટેન્ડરો રદ કરવામાં/સુધારવામાં આવ્યાં

જીઈએમ સાથે પ્રોક્યોરમેંટને નવું રૂપ

જીઈએમ (ગવર્મેન્ટ ઈ-માર્કેટ પ્લેસ) - નાના વેપારો અને એમએસએમઈ માટે વરદાન

એક **પારદર્શક, કુશળ અને ઝડપી** પબ્લિક પ્રોક્યોરમેંટ પ્રણાલી

ઈ-કૉમર્સમાં સમાન તક

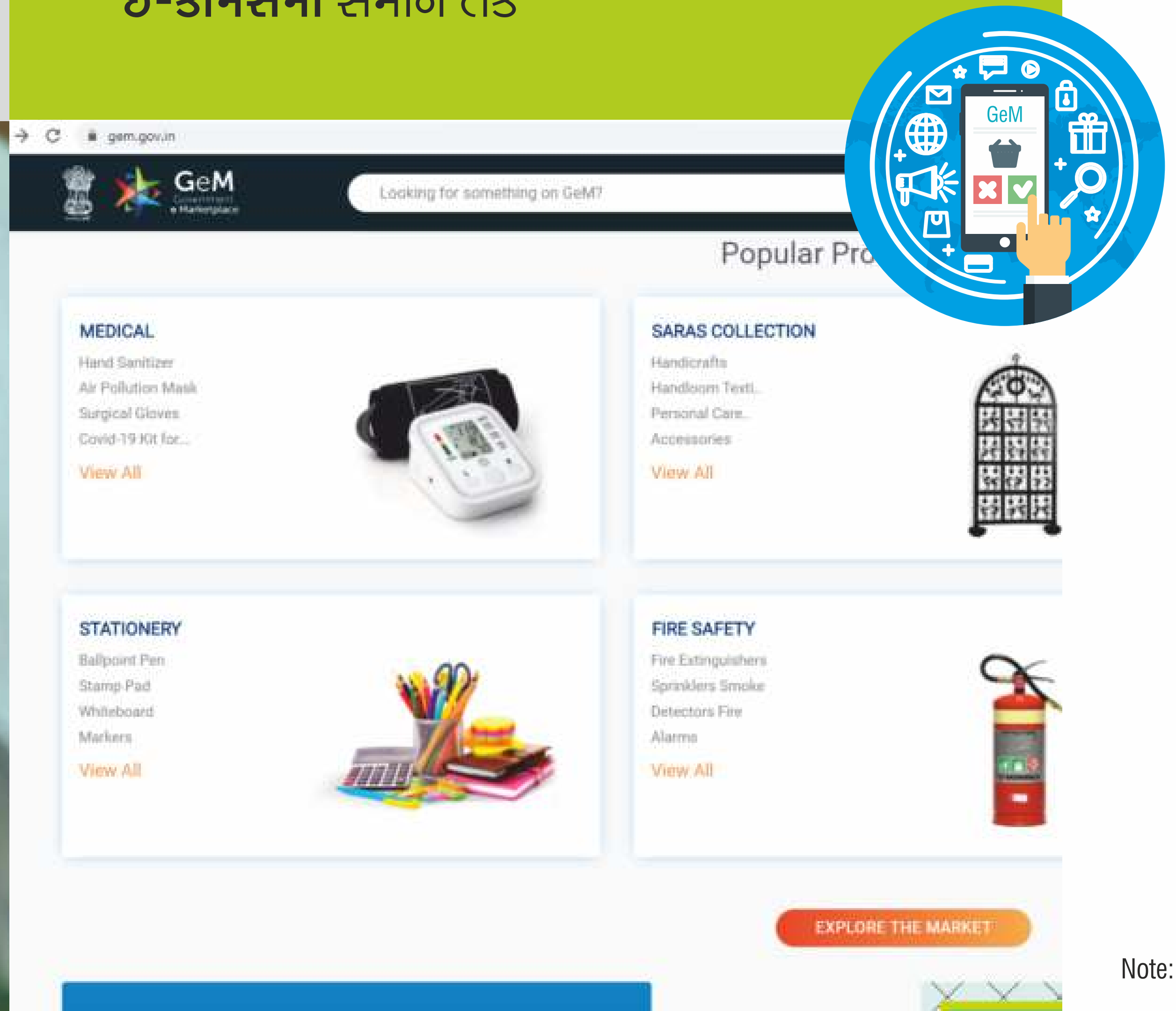

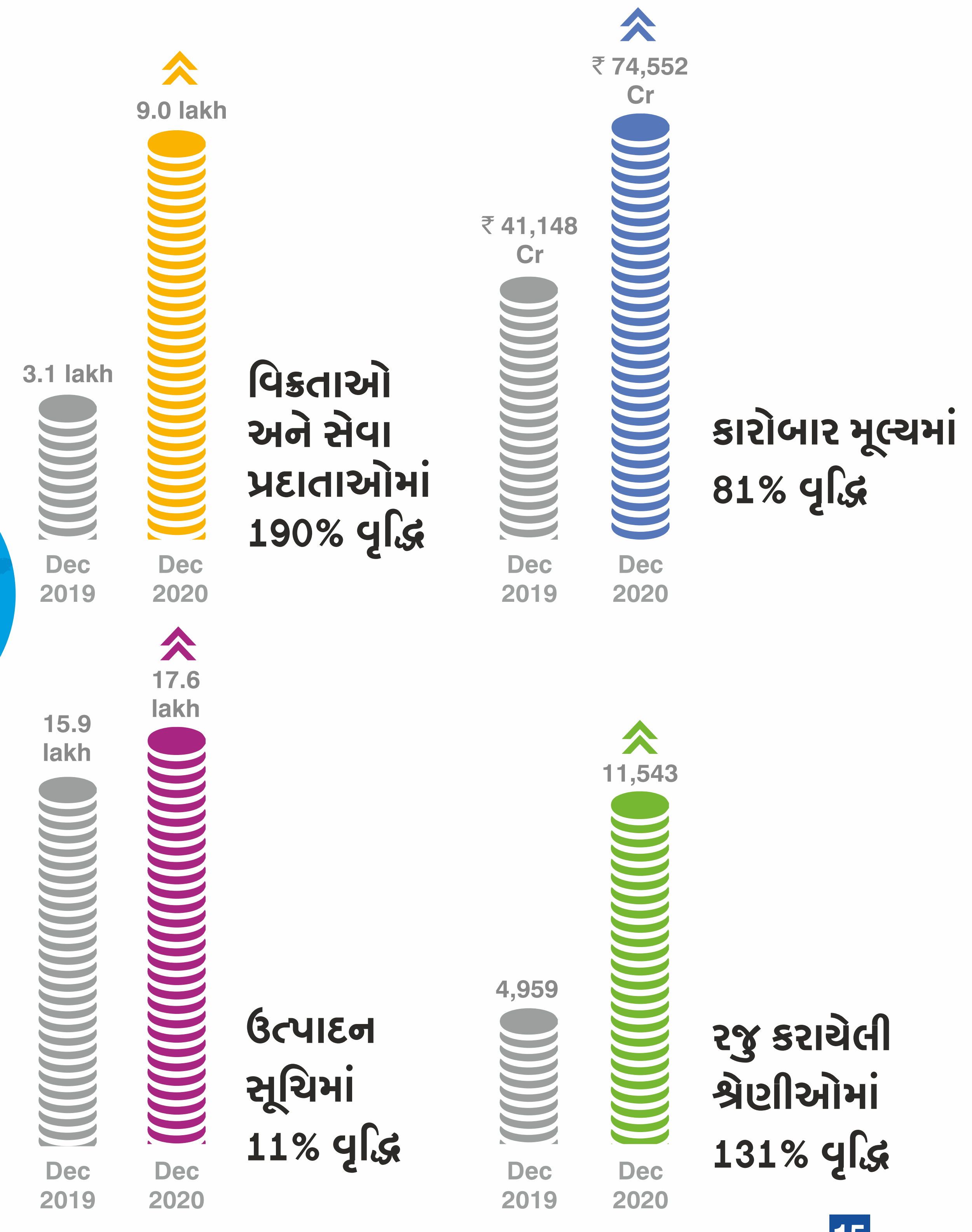

Note: Status of GeM portal as on 16 Dec 2019 and 16 Dec 2020

ઈનોવેટ ઈન ઈન્ડિયા

2018–19 ની તુલનાએ 2019–20 દરમિયાન પેટંટ આપવામાં **63%વધારો**

નાના વેપારો/એમએસએમઈ માટે પેટંટ અરજી પ્રક્રિયા શુલ્ક ઘટાડવામાં આવ્યું

પેટંટ અરજીની તપાસની સમયસીમા મે 2019માં **36-52 મહિનાથી** ઘટાડીને ડિસેમ્બર 2020માં 10–26 મહિના કરવામાં આવી

ગ્લોબલ ઈનોવેશન ઈન્ડેક્સમાં ભારત 2015માં 81મા સ્થાન પરથી છલાંગ મારીને 2020માં **48મા સ્થાને** પહોંચી ગયું

26 નવા ભારતીય ભૌગોલિક સંકેત (જીઆઈ) જીઆઈ રજિસ્ટ્રીમાં નોંધણીકૃત કરાયા (1લી મે, 2019 થી 24 ડિસે., 2020 સુધીમાં)

સ્ટાર્ટઅપ ઈન્ડિયાને આપી નવી પાંખો

37,000થી વધુ સ્ટાર્ટ-અપ્સને માન્યતા આપવામાં આવી. મે 2019થી 50% થી વધુને માન્યતા આપવામાં આવી

રાષ્ટ્રીય સ્ટાર્ટઅપ સલાહકાર પરિષદની રચના એક મજબૂત સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટમ ઊભી કરવા માટે

સૌ પ્રથમ નૅશનલ સ્ટાર્ટઅપ એવૉર્ડ્સ - 35 શ્રેણીઓમાં 1,641 સ્ટાર્ટઅપે ભાગ લીધો

4,905 પેટંટ અરજીઓને 80% રીબેટ અને 12,264 ટ્રેડમાર્ક અરજીઓને 50% રીબેટ ફાઈલિંગ ફી પર

સમગ્ર દેશમાં સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટમ સુધારવા માટે સ્ટાર્ટઅપ ઈકોસિસ્ટમને અપાયેલ પ્રોત્સાહન આધારે રાજ્યોના રેટિંગનું બીજું સંસ્કરણ આયોજિત કરવામાં આવ્યું

સ્ટાર્ટઅપને વિકસિત કરવાની સુવિધા માટે 39 નિયામક સુધારાઓકરવામાં આવ્યાં

આવકવેરાની કલમ 54 જીબી હેઠળ મૂડીગત લાભ પર કરમાં છૂટની જોગવાઈ

કલમ 80 આઈએસી હેઠળ 3 વર્ષની આવકવેરા અવકાશ અવધિ અને આવકવેરા કાયદાની કલમ 79 અનુસાર યોગ્ય ખોટ આગળ લઈ જવાની (કૅરી ફોરવર્ડ) સુવિધા

પાત્ર સ્ટાર્ટઅપ્સ માટે ટર્નઑવર માપદંડ વધારીને ₹100 કરોડ કરાયું

ઑગસ્ટ 2020 સુધી 296 સ્ટાર્ટઅપને આવકવેરા કાયદા હેઠળ છૂટ આપવામાં આવી હતી.

ઈ–ગવર્નન્સ સાથે સુગમ વ્યાપાર

બધી **નિકાસ પ્રોત્સાહન યોજનાઓ** એટલે કે એડવાન્સ, ઈપીસીજી, એમઈઆઈએસ ઑનલાઈન કાર્યરત કરવામાં આવી

સ્ટીલ ઈમ્પોર્ટ મૉનિટરિંગ સિસ્ટમ (એસઆઈએમએસ) માટે **ઑનલાઈન ઈન્ટર-મિનિસ્ટરીયલ કન્સલટેશન** મૉડ્યુલનો અમલ

ડિજિટલ સર્ટિફિકેટ ઑફ ઑરિજિન (ઈસીઓઓ) જારી કરવા માટે **ઈલેક્ટ્રૉનિક પ્લેટફોર્મ (ઈસીઓઓ)** શરૂ કરવામાં આવ્યું. **2 લાખથી વધુ સીઓઓ** જારી કરાયા.

ઍલ્યુમિનિયમ, કોપર, ફુટવૅર, ફર્નિચર, પેપર, રમત–ગમતના સાધનો, જીમના ઉપકરણો ઈત્યાદિ માટે આયાત નિરીક્ષણ પ્રણાલી (આઈએમએસ) વિકસાવવામાં આવી રહી છે.

ડિઝાઈન ઈન ઈન્ડિયા માટે અપ–સ્કિલિંગ

નૅશનલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઑફ ડિઝાઈન (અમેન્ડમેંટ) બિલ, 2019 સંસદ દ્વારા પારિત કરવામાં આવ્યું.

આન્ધ્ર પ્રદેશ, મધ્ય પ્રદેશ, આસામ અને હરિયાણામાં **4 નવા રાષ્ટ્રીય ડિઝાઈન સંસ્થાન (એનઆઈડી)** ને ‘રાષ્ટ્રીય મહત્વના સંસ્થાન’નું બિરુદ આપવામાં આવ્યું.

ડિઝાઈન સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં શિક્ષા અને પ્રશિક્ષણમાં **ઉત્કૃષ્ટતાને પ્રોત્સાહન.**